

ובאה התשובה על זה „דהווי בגימאטריה כמנין „סגר“, שזה סך הכל 2360, והרי זה בשנת תרצ"ט.

אמנם פסוק זה הוא ראייה נכונה על פי הפשט, אבל מן העובדות כאמור קשה להביא ראייה גדולה שבשנת תרצ"ט יהיה הקץ. אולם בנוגע לשנת ת"ש יש כבר ראייה מוכחת שאי אפשר לדחותה בשום אופן, והיא: נמצא בספרי המקובלים — בזמן מלוכת המשיח בן־דוד, „שמלכותו על כסא ישראל תאריך תקופה של 300 שנה מקודם שגמר אלף הששי, ושהוא הזמן שיבוא משיח צדקנו וימלוך על כל ישראל ועל כל העולם כולו. ואם כן אחי שפיר בזה שבשנת ת"ש בע"ה יבוא המשיח, ומשנת ת"ש ועד סוף אלף הששי יש שלש מאות שנה“. ואם מעט לך זה — יש גם ראייה חזקה מפסוק אחר, הוא מדברי רבקה אמנו, אשר אמרה לאליעזר: „שתה“ שהוא בגמטריא ה' (אלפים) — ת"ש שנים, כלומר שבשנת ת"ש נזכה לשנות ל„חיים“. כן אומרים כלל ישראל כשיגיע „שתה“ שנים עם כל הצרות, וישראל יהיה אז בגדר ישראל, נוכל לומר בגילה וברינה: משיח בן דוד בא לשמחת־לב לכל ישראל“. לאחר כל ההוכחות הללו, כלום יש איזה ספק שהוא כי בשנת ת"ש לא יבא המשיח? אמנם המחבר הזה מוסר מתחלה מודעה, שאם חלילה וחס לא יבוא המשיח בשנת ת"ש, אז איש לא יקנה את ספרו והוא ייחשב לבדאי. אולם התחכם והגיד שסוף סוף גאולת ישראל תלוי (תלויה) בתשובה, ואם המשיח לא יבוא, זה לא אשמתו.

על הקורא גם לדעת שהרב הזה יש לו כמעט על ספרו הסכמת הנשיא רוזבלט, אשר שלח לו ברכה לחתונת־הזהב שלו. מנין נודע לנשיא הסוד הזה של חתונת הזהב, בשעה שהמחבר בעצמו, בהקדמתו הוא, מעיד, שסדרו את הכל בלי ידיעתו, והוא לא ידע מקודם אודות המאורע הזה. זה סוד מושינג'טון, שאי אפשר לגלותו. אולי הנשיא רוד בלט בא לחתונתו של המחבר, והוא זוכר זאת, ואולי, בדרך אגב, רצה רוזבלט להסכים לקץ העומד לבוא.

להד"ר זנדברג ישנן מנגינות שונות על לערך ששים פרקי תהילים. אולי זוהי ההתחלה בדרך הנ"ל.

מ. חכם.

מחשבי קצים —

התבשרו יהודים גולים, דויים וסחופים, העומדים בין בים ובין ביבשה, — שכבר בא הקץ לכל צרות ישראל. ואת ה„קץ“ הזה גילה אחד מרבני ברוקלין, הרב מנחם הכהן ריזיקאו, בספרו „פלגי שמן“, שהמחבר בעצמו, ברוב עגותנותו, מעיד בספרו שהוא „מיוסד לפתגמין רמים וקדישין הם קצרים אבל נמצאים באיכות ארוכים מתוקים מדבש ונופת צופים“. מחבר זה מגלה לנו, איפוא, את הקץ, אשר מוכרח לבוא בשנת ת"ש, שנה זו. והחשבון הוא כל כך פשוט, שבאמת פלא, כיצד לא נתגלה לנו הדבר מקודם. החשבון הזה יוצא מהפסוק „שמחנו כימות עניתנו, שנות ראינו רעה“. החשבון הוא: מספר תיבות אלו עולה ל־2360; „שנים אלה מוכרחים אנו לחשוב מחורבן הבית הראשון“, יוצא, איפוא, שהדבר יהיה בשנת תרצ"ט. החשבון הוא חשבון ברור, אלא שטעה במקצת מפני ששנת תרצ"ט כבר עברה; וחוץ מזה יש גם סטיה מן ה„זהר“ הקדוש, שממקום אחד שם נראה, לפי דברי המחבר עצמו, כי הגאולה תהיה בשנת ת"ש. אבל המחבר אומר שאפשר לתרץ ולומר כך, כי בשנת תרצ"ט תהיה התחלת הגאולה, אולם בשנת ת"ש יהיה קץ הגאולה במלואה.

אם שנת ת"ש תביא לנו את קץ הגאולה במלואה עדיין אין אנו יודעים, אבל עד כמה שנת תרצ"ט היתה שנת התגלות הגאולה — זה ידוע לנו כבר. יש עוד ראייה מפסוק אחר לשנת תרצ"ט, וזהו מן הפסוק „סגר עליהם המדבר“. הכוונה מזה היא לכך: „מדבר“ זה ישמעאל סגר עליהם ולא הניח לישראל להכנס; וזהו סגר עליהם המדבר; רצה לומר: ישמעאל המדברי וסגר עליהם — הוא בעל הבית בארץ־ישראל; אבל, עד מתי יהיה לו, למדברי הפראי, השלטון על הארץ?

הדקדוק שתקנו הקדמונים, ויש לו חכמת הדקדוק משלו, שאינו מבדיל בין יחיד ורבים, זכר ונקבה, והכל עולה בקנה אחד. ובאמת כל דבריו הם, כעדות המחבר, "מתוקים מדבש וגופת צופים".

הפצתי לשאול שאלה קטנה אצל הרב הגאון הזה: כלום חייבים לברך ברכת התורה על "פתגמין רמין וקדישין" הללו? הבוחן ובודק.

על ועידת ושינגטון

ועידת הפליטים שנקראה מטעם הנשיא רוזבלט נפתחה בחודש חשוון ללא רעש והמולה; לא היה בה משהו מן ההתלהבות ונעדרה מדת האופטימיות, שבה נתברך הכנוס שקדם לה באביאן. כרה (כ' צרויה) צנועה "בבית הלבן". ומסביב לשולחן הערוך נתאספו באי כח אנגליה, צרפת, הולנדיה, בלגיה, ברזיליה, ואנשי שם מאמריקה לטכס עצה כיצד לתקן את המצות ולכפר על החטאים שהיו חייבים עליהם בוועידת אביאן.

אביאן — ושינגטון. רק מהלך של 18 חדשים. מי פלל לנו? מי הגיד לנו חזות קשה כזאת? הרי כאשר נפגשו נציגי אומות העולם ושליחי ישראל באביאן היה מצבנו כמעט "יציב" לעומת הטרגדיה האיומה שירדה כחתף על עמנו. בן-לילה עבר כליון חרוץ על שלשה-יחוצי מיליון נפש.

ולמרות זאת השלך הס מסביב לוועידת ושינגטון, כי הצבוריות היהודית נכותה פעם ברותחין; היא ראתה באביאן עגן-הצלה וקוטה, כי משם תצמח ישועה לפליטים, אולם הדיונים הרבים, ויכוחי הסרק שבאו לידי בטוי שם ולבסוף כשלונה הגמור, הראו בעליל, כי: א) הפליט הוא עדיין בבחינת "יתום העולם", אשר כל עם מתורבת אמנם מוכן ומזומן לגוד לגורלו, לדמע דמע לכוס תמרוריו, אולם אף אחד אינו רוצה לפתח סדק בארצו ולתת מקום למדרך כף רגלו; ב) אין להם, לטובי הגויים, תפיסה נכונה וכונה על בעית ישראל לכל עמקה וטרגיותה; שאין להפרידה מן שאלת הפליטים והילכך כל

חוץ מזה יש בספר פנינים יקרות, מקוריות, פרושים במקרא על דרך הפשט הפשוט, כגון: המחבר מפרש את הפסוק — "צדיק אוכל לשובע נפשו, ובטן רשעים תחסר" שהוא כמובן כולו מוקשה, אבל הפשט הוא פשוט בתכלית. שהצדיק הוא בעל הכנסת-אורחים, וביתו פתוח לרוחה והוא מזמין, כמובן, הרבה אורחים; אבל דרך הרשע אינה כן, שהרשע אינו מבקש מאיש שיאכל אצלו; ועל זה נקרא "מבקש" — "בטן" — "בעטען", לרשע תחסר ה"בטן", כלומר "צום בעטען צום עסען". — מן הפנינים היקרות ביותר יש לציין עוד פרוש אחד בפרק על דרך הפשט הפשוט. "שיש מעלה לאמריקה, מה שאין כן באירופה, שבאמריקה אומרים לכל האנשים, בין לצעיר ובין לזקן ומכובד, "אתה", ובאי-רופה, כשפונים לאיש פחת-מעלה, לצעיר, אומרים "אתה", וכשפונים לאיש זקן, אומרים לו "אתם", בלשון רבים. וזהו מרומז בתורה, והוא בפרשת "בראשית", "ושם אחיו יובל"; הכוונה "יו" הווי טוב; וזו היא כוונת השם "יובל" מתפלגת לשתי תיבות, והן, "יו" — "באל", ופירוש מילה "יו" — "הווי טוב באל", "ויובל זה היה בעל שמחה, והיה אבי כל תופש כגור ועוגב". ומשום כך זכה "ללשון יו" שהיא מעלה גדולה", כי הגה באמת אחיו שהיה "איש פשוט, יושב אוהל ומקנה" שמו היה י ב ל . . .

ובפרשת ה"ספר הלבן" (על א"י), הוא דורש על השם טשמברליין נוטריקון "גפלא": "זאטשעם", הרי זה ברוסית "מדוע"? — "בר" בעברית "באר", — "ליין", באנגלית — "שורה", ובכן המובן הוא כך, "זאטשעם" — מדוע באו עליכם בני ישראל כל הצרות שבעולם? — מפני "ליין" — "שורה" — "בר" — "באר", — מפני שעזבתם שורת באר, ואין באר אלא תורה, ככתוב: באר מים חיים . . .

הרב הזה כנראה גם ארכיאולוג. לא די שהוא בעל פשטן חריף ומפולפל, אלא גם בקי ב"שבע הלשונות", וביחוד בלשון האנגלית. ועוד מעלה גדולה יש לו למחבר, כמו לכמה מחברים מסוג זה, שהוא חולק על חכמת